

Sjælland i Reglen gaar 9 Aar. Det har jo havt til Følge, at den sidste Kirkekommission i 1868 bestjæftigede sig i høi Grad med at overveie Manglerne ved det nuværende kirkelige Tilsyn, Altsammen for en Del begrundet paa, at Biskopperne ikke ere istand til at udføre deres Embedes fulde Pligter. Men naar dette er Tilfældet, hvorledes kunne saa Bisperne affe yderligere Tid til at overtage en ny kirkelig Forretning? Ja, man kan jo ganske vist gaa den Vej, at man ikke lægger saa stor Vægt paa disse gamle Forpligtelser, som Lovene paalægger Geistligheden. Det er jo saa hertilands, at skjøndt det er Præsternes og de Geistliges Kald at forkynde Enhvers Borgerpligt til at være Dyrigheden og Loven underdanig, er der næppe nogen Borgerklasse, nogen Samfundsklasse, hvor Lovgivningen tages med mere Lempe end paa det kirkelige Omraade. Lovene ere ikke blevne ophævede, men de ere sovede hen som af sig selv, og man opfylder dem, som man bedst vil og kan, saaledes at det endogaa — det er ret karakteristisk — i Kirkekommissionen af 1868, da Taleren var om det kirkelige Tilsyn, blev fra Sjællands Biskops Side gjort gjældende, at denne Bestemmelse om de 3 Aar, i Løbet af hvilke alle Kirker skulde besøges, skrev sig fra en Tid, da de kirkelige Vilkaar jo ikke vare saa overordentlig gode, da de kirkelige Forhold ikke kunde sættes i Klasse med en senere Tids, en Udtalelse, der havde til Følge, at Biskop Kierkegaard meget alvorlig fremhævede Bispernes Pligt til ogsaa selv at følge de Love, om de end vare meget gamle, som de overfor Andre benyttede, naar det gjaldt om at have den kirkelige Myndighed. Men selv om nu dette Raad havde været langt bedre, end det er, selv om det havde været lovligt, maa jeg ganske tiltræde, hvad min ærede Medforspørger har fremhævet, at man ikke kan gjøre sig noget Haab om, at man ad den Vej, ved kun at lægge Vægt paa Geistligheden, kun paa Embedstiden i Kirken, kan fremme Kirkens Tarv. Der er en gammel Formaning, som lyder til dem, der styre de kirkelige Anliggender. Den har lydt nu fra Kirkens første Stiftelse, og den lyder: „Vær mild som Slangen og ensfoldig som Duen“. Den høitærede Minister har — jeg kan ikke sige, om det er stet hyppigere; men jeg har set det — benyttet Udtrykket: „Ikke mindst i Tider som disse maa man gjøre Modstand mod de Retninger, der ville Kirken tillivs“. „Ikke mindst i Tider som disse“ — ja jeg gjentager det — men ikke mindst i Tider som disse antager jeg ogsaa, at man bør lægge sig den første Del af den gamle For-

maning til dem, der styre de kirkelige Anliggender: „Vær mild som Slangen“, paa Hjerte, og saa kunne vi renoncere noget mere paa den anden Del af den gamle Formaning; der er for Tiden maaste mindre Brug for dette, at de, der styre i Kirken, besidde Duens Enfoldighed. Jeg tror nu ganske vist ikke, at de kirkelige Interesser vilde falde sammen, fordi Følgekirken faldt, eller fordi Følgekirken led Skade; men Følgekirken, det Trossamfund, som nu har Navnet Følgekirken, har spillet en saa stor Rolle i vort Folks Liv, har en saa lang Historie her hos os, at det ikke let kan lide Skade, uden at dog Et og Andet rives i Stykker, og det Samfund er for indgroet i mange Forhold til, at det paa en plump Maade kan forulempes, uden at der ogsaa gjøres Skade paa andre Maader. Derfor vil det være beklageligt ogsaa fra Følgekirkens eget Standpunkt, om en Styrelse som denne skulde faae Held til at fortsætte med Experimentet, der stride baade mod Kirkens eget vel forstaaede Tarv og mod hele den Rets- tilstand i Landet, som det er kirkeligindede Mænds Pligt ikke mindre end andre Borgeres at respektere og bringe til Anerkjendelse.

SVAR: Den Forespørgsel, som er stillet, ventede jeg nok vilde under Debatten forandre sig til en Aktion mod Kirkeministeren, som har fremkaldt, tilveiebragt den allerhøieste Resolution af 8de forrige Maaned, den Aktion nemlig, at det er en grundlovstridig Handling. Det blev udtalt af den ærede Ordfører for Forespørgerne og nu af en anden af Forespørgerne. Aktionen hos det ærede Medlem, der talte sidst, forvandlede sig jo i visse Henseender til en Examination om mange Detailpunkter, som ville være af Interesse for en Kirkeretslærer, der en Gang skal til at fortolke særlig Punkt Nr. 2 i den kongelige Resolution, men som ikke forekommer mig at være af afgjørende Betydning for det Spørgsmaal, som Forespørgjelen har rettet til Ministeren, eller for det Resultat, hvortil dette Thing maatte komme. Dem skal jeg derfor ikke ved denne Leilighed dvæle ved, uagtet jeg har en Del Indvendinger at gjøre imod, hvad det ærede Medlem i saa Henseende udtalte. Men forsaavidt det skulde være givet, at den Aktion, som altsaa nu er bleven udtalt, vilde føre til en Udtalelse fra dette Things Side om, at den høitærede Kirkeminister i dette Tilfælde har handlet grundlovstridigt, forsaavidt det skulde være en Beslutning, der kunde ventes fattet af dette Thing, og som derved ogsaa eventuelt kunde tænkes at føre til en Rigsretstiltale, vil jeg gjøre nogle Bemærk-